

BARTOSZ WOŹNIAK

SPRAWOZDANIE Z VIII MIĘDZYUCZELNIANEJ STUDENCKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ „JĘZYK – TEATR – LITERATURA”

W dniach 19–20 maja 2011 roku odbyła się kolejna, VIII Międzyuczelniana Studencka Konferencja Naukowa *Język – Teatr – Literatura*. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Częstochowy, Krzysztof Matyjaszczyk oraz Rektor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Profesor Zygmunt Bąk.

Konferencja zgromadziła studentów zainteresowanych problematyką lingwistyczną, zagadnieniami literackimi oraz historią i współczesnością teatru z wielu ośrodków akademickich, m.in.: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Akademii Techniczno-Humanistycznej w Białymstoku-Białej oraz występującej w roli gospodarza Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Z okazji przypadającej w 2011 roku setnej rocznicy urodzin Czesława Miłosza w programie konferencji wydzielono obrady plenarne poświęcone twórczości polskiego noblisty.

Po uroczystym otwarciu konferencji ogłoszono wyniki konkursu *Pamiętajmy o Miłoszu*. Laureaci zaprezentowali swoje prace. Paweł Łaniewski wystąpił z referatem *Opowieść o Jednostce. Motywy filozoficzno-moralne w poezji Czesława Miłosza*. Anna Niszkiewicz przedstawiła pracę zatytułowaną *Skomplikowana fizjonomia człowieka w wierszu „To” Czesława Miłosza*.

Obrady plenarne rozpoczął wykład *Księga Miłosza* honorowego gościa konferencji, Profesora Leszka Szarugi (Uniwersytet Warszawski).

Po obradach plenarnych rozpoczęły się prace w sekcjach. Na ten dzień przewidziano dwie sekcje poświęcone zagadnieniom językoznawczym. W pierwszej z nich (14.00–15.45, sala 307) zaprezentowano pięć zagadnień. Magdalena Ciszewska (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, dalej: AJD) w referacie *Językowy i pozajęzykowy design na blogach reprezentantów polskiego życia politycznego* przedstawiła środki autoprezentacji polityków na blogach. Zdefiniowała pojęcie *blogu*, *designu* i *autoprezentacji*, a następnie omówiła językowy i pozajęzykowy *design*, głównie na przykładzie blogu Joanny Senyszyn.

Relacją polityka a cyberprzestrzeń zajął się też Arkadiusz Boniecki (AJD) w referacie *O pozajęzykowych środkach kreowania wizerunku polityka na portalu internetowym YouTube*.

Wyróżnił pozajęzykowe środki kreowania wizerunku polityka w przestrzeni internetowej. Omówił środki gestyczne, proksemiczne i symboliczne. Tytułową problematykę przedstawił na przykładzie kreacji wizerunku Andrzeja Leppera.

O ekspresji pozajęzykowej polityków mówiła Agnieszka Komendarczyk (AJD). Swoją wypowiedź zatytułowała *O pozawerbalnej ekspresji polityków w debacie telewizyjnej*. Wprowadziła pojęcie *komunikacji niewerbalnej*. Środki pozawerbalne omówiła na przykładzie debat telewizyjnych z udziałem kandydatów na prezydentów miast. W referacie *Językowe i pozajęzykowe sposoby wartościowania w częstochowskiej kampanii samorządowej 2010 roku – rekonesans badawczy* Magdalena Machała (AJD) dokonała przeglądu językowych i niejęzykowych sposobów wartościowania na przykładzie częstochowskiej kampanii samorządowej 2010 roku. Omówiła pojęcie wartościowania w ujęciu lingwistycznym, podała przykłady różnych tekstów wyborczych oraz sposobów językowego i pozajęzykowego wartościowania.

Katarzyna Porębska (AJD) w wystąpieniu *Wielowymiarowość pojęcia dyskursu na przykładzie obchodów Święta Niepodległości* podjęła próbę przybliżenia tytułowego, wielopostaciowego pojęcia. Wyeksponowała ujęcie lingwistyczne *dyskursu*. Do rozważań wykorzystała wydarzenie komunikacyjne, jakim jest polskie Święto Niepodległości. Autorka odwołała się do przemówienia prezydenta RP, telewizyjnych programów publicystycznych oraz manifestacji organizowanych w tym dniu w Polsce.

Każdy z przedstawionych referatów został wsparty obszernym materiałem przykładowym, zawartym w prezentacjach multimedialnych. Po ostat-

nim referacie rozpoczął się panel dyskusyjny. Każdy z zaprezentowanych tematów spotkał się z zainteresowaniem słuchaczy. Szczególnie żywo reagowano na niewerbalne środki perswazji, dyskutowano też o wpływie współczesnych mediów na zmiany w budowaniu komunikatu.

W popołudniowej sekcji językowej (16.00–17.45, sala 307) zaprezentowano pięć kolejnych zagadnień.

Agnieszka Kowal (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, dalej: UAM) w referacie *„Ile instancji ma Sąd Ostateczny?” Język pop-teologiczny Szymona Hołowni na przykładzie „Tabletek z krzyżykiem”* postawiła sobie za cel scharakteryzowanie nowej, stworzonej przez publicystę Szymona Hołownię, formuły religijnej opartej na języku potocznym. Zwróciła uwagę na stosowanie przez autora prowokacji językowej, posługiwanie się na przykład kolo-kwializmami, trawestacjami, epitetami, porównaniami, kontrowersyjnymi pytaniami. Użyte przez Hołownię zabiegi językowe mają na celu pobudzenie odbiorcy do głębszych rozważań na tematy religijne. Agnieszka Molińska (UAM) zajęła się językiem środowiska siatkarzy. W wystąpieniu *O języku sportowców na przykładzie wywiadów prasowych przeprowadzonych z przedstawicielami środowiska siatkarskiego* starała się odpowiedzieć na pytanie o status tej odmiany środowiskowej. Za materiał źródłowy posłużyły autorce wywiady prasowe, które ukazały się w drugim kwartale 2009 roku w „Gazecie Wyborczej”, „Przeglądzie Sportowym” oraz „Super Volley’u”. Michał Łuczyński (Uniwersytet Jagielloński) w referacie *Językowo-kulturowy obraz demonologii w grach dziecięcych* podjął zagadnienie gier i zabaw jako gatunku folkloru dziecięcego. Rozpatrywał dziecięce zabawy ruchowe jako jedno ze źródeł rekonstrukcji tradycyjnych wyobrażeń demonologicznych w folklorze słowiańskim XIX–XX wieku. W kolejnym referacie *Język reklamy – na przykładzie wybranych sloganów promujących piwo* Agnieszka Szpyłma (UAM) analizowała wybrane slogany promujące piwo w kontekście wypracowanych przez retorykę klasyczną etapów przygotowania tekstu: *inventio*, *dispositio* i *elocutio*. Zwróciła uwagę na charakterystyczne dla tego typu komunikatów bogactwo leksykalno-frazeologicznych zabiegów stylistycznych. W ostatnim referacie *O językowej i niejęzykowej agresji w debacie publicznej na temat Krzyża Smoleńskiego* Magdalena Żywot (AJD) podjęła zagadnienie językowych wykładników agresji w debacie publicznej na temat miejsca krzyża w polskim życiu publicznym. Obok klasyfikacji werbalnych wykładników agresji przedstawiła środki agresji niewerbalnej.

Popołudniową sekcję językową zakończyła dyskusja słuchaczy i referentów na temat przemian w różnych rejestrach języka.

Po obradach uczestnicy konferencji udali się na dwa spektakle amatorskiego teatru studenckiego działającego przy Akademii im. Jana Długosza SKT „naJana”. Były to: *Chór Trojański* i *Mówię kamień*. Teatr wystąpił w sali audiowizualnej (sala 022) Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

W drugim dniu konferencji obradowała jedna sekcja językowa (10.00–11.30, sala 419). Wygłoszono cztery referaty. W pierwszym z nich – *Współdziałanie Rady Języka Polskiego z organami administracji publicznej w zakresie ochrony języka polskiego* – Jakub Kowalski i Kamila Kuros (Uniwersytet Śląski, dalej: UŚ) omówili jedną z gałęzi działalności Rady Języka Polskiego, jaką jest przekazywanie organom administracji publicznej opinii dotyczących użycia języka polskiego. Na wybranych przykładach analizowali uwarunkowania prawne tego rodzaju opinii. Emilia Kałuzińska (UŚ) w referacie „*Kurza twarz*” i „*kurzy mózdzek*”. *Próba rekonstrukcji językowego obrazu kury* starała się przybliżyć językowy obraz kury. Szukała odpowiedzi na pytanie, jakie biologiczne cechy udomowionego ptaka weszły na stałe do wyobraźni ludzkiej, a w rezultacie do języka. W tym celu analizowała jednostki leksykalne: *kurzy mózdzek*, *bazgrać jak kura pazurem* czy *znać się jak kura na pieprzu*, odwołując się do teorii metafor pojęciowych, najstarszych słownikowych definicji *kury* i definicji współczesnych. Elżbieta Janik (AJD) w wystąpieniu *Retoryczna aksjologizacja we współczesnej publicystyce prasowej o in vitro – wprowadzenie* podjęła problematykę wartościowania w publicystyce prasowej na temat in vitro. Omówiła pojęcie *wartościowania*, przeprowadziła analizę słownikową leksemu *wartość*. Wskazała na językowe wykładniki wartościowania pozytywnego, racjonalnego, negatywnego i agresywnego. Pracę w sekcji zakończył referat Anny Wesołowskiej (AJD) – *Nadawca pielgrzym w przemówieniach okolicznościowych Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego*. Autorka przedstawiła w nim językowe wykładniki charakteryzujące typ nadawcy-pielgrzyma. Posłużyła się przykładem przemówień okolicznościowych prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Wskazała na sposoby argumentowania, perswadowania, użycie powtórzeń i wyrażen modalnych.

Po ostatnim referacie uczestnicy wymienili się poglądami na temat zagrożeń języków narodowych i sposobów ochrony języka polskiego oraz językowych zabiegów perswazyjnych.

Konferencja jako całość (w tym omówiony wyżej blok lingwistyczny) umożliwiła studentom z różnych ośrodków akademickich przedstawienie zainteresowań badawczych i w wielu przypadkach szczegółowych wyników wstępnych działań na polu nauki. Była miejscem wymiany myśli i inspiracją do dalszej pracy, integrując środowisko młodych adeptów nauki. Zaangażowanie studentów i wywoływana referatami „burza mózgów” świadczą o tym, że takie spotkania są potrzebne. Pasja, z jaką uczestnicy konferencji podchodzili do prezentowanych zagadnień, daje nadzieję również na to, że częstochowska uczelnia w następnych latach tak, jak do tej pory, będzie gościć młodych entuzjastów badań lingwistycznych i literackich oraz miłośników przeszłości i współczesności teatru.